

CVCC Ph□m Th□ Khang

Nguyên Giám đ□c Th□ vi□n Qu□c gia Vi□t Nam

I. T□ Pháp l□nh Th□ vi□n…

Ngày 28/12/2000, □y ban Th□□ng v□ Qu□c h□i khóa X bi□u quy□t, nh□t trí tán thành D□ án Pháp l□nh Th□ vi□n. Tr□□c đó vài tháng, vì m□t vài lý do khách quan liên quan đ□n h□p tác qu□c t□, UBTVQH đã quy□t đ□nh t□m gác l□i, không xem xét t□i vi□c bi□u quy□t ban hành Pháp l□nh Th□ vi□n. Vì v□y, nh□n đ□□c thông tin này, tôi vui s□□ng không bút nào t□ n□i. V□i c□□ng v□ khi đó là V□ tr□□ng V□ Th□ vi□n, T□ tr□□ng t□ xây d□ng D□ án Pháp l□nh, tôi đã th□m nghĩ, thì ra □ đ□i, đôi khi "đ□u v□t l□i còn sung s□□ng h□n c□ th□ khoa!"! Th□t may m□n, tuy đ□□c □y ban Th□□ng v□ Qu□c h□i thông qua vào nh□ng ngày cu□i cùng c□a Thiên niên k□ XX nh□ng l□i n□m trong L□nh s□ 01/2001/L-CT ngày 11-1-2001 c□a Ch□ t□ch n□□c v□ vi□c công b□ Pháp l□nh Th□ vi□n - văn b□n quy ph□m pháp lu□t đ□u tiên c□a Th□ vi□n Cách m□ng Vi□t Nam □ đ□u Thiên niên k□ m□i!

"Sau 18 năm (2000-2018), Pháp l□nh Th□ vi□n đã m□ ra m□t th□i k□ phát tri□n m□i c□a s□ nghi□p Th□ vi□n Vi□t Nam. Đ□ tri□n khai thi hành Pháp l□nh Th□ vi□n, Chính ph□, Th□ t□□ng Chính ph□, các B□, các ngành đã ban hành nhi□u văn b□n quy ph□m pháp lu□t, các đ□a ph□□ng đã ch□ đ□ng h□□ng d□n tri□n khai Pháp l□nh trên đ□a bàn, t□o khuôn kh□ pháp lý, giúp cho s□ nghi□p th□ vi□n phát tri□n, kh□ng đ□nh v□ th□, góp ph□n nâng cao dân trí và có nhi□u tác đ□ng tích c□c đ□i v□i kinh t□, chính tr□, xã h□i c□a đ□t n□□c…Tuy nhiên, cũng sau g□n 18 năm thi hành, Pháp l□nh và các văn b□n h□□ng d□n thi hành đã b□c l□ nhi□u b□t c□p v□i h□ th□ng pháp lu□t và th□c ti□n đ□i s□ng xã h□i, đòi h□i c□n có Lu□t Th□ vi□n đ□ đi□u ch□nh; Đó là s□ c□n thi□t có m□t đ□o Lu□t Th□ vi□n - mong □□c đã nhi□u năm c□a h□n 30.000 anh ch□ em th□ vi□n c□ n□□c" (trích T□ trình c□a b□ VHTTDL v□ D□ án Lu□t Th□ vi□n năm 2018)

Th□c t□, năm 2012, d□ án Lu□t Th□ vi□n đã t□ng đ□□c đ□a vào ch□□ng trình xây d□ng Lu□t, Pháp l□nh c□a Qu□c h□i khóa XIII. Nh□ng do ph□m vi đi□u ch□nh và m□t s□ v□n đ□ c□a d□ th□o Lu□t ch□a đ□□c làm rõ nên □y ban Th□□ng v□ Qu□c h□i khóa XIII đã đ□ ngh□ đ□a ra kh□i Ch□□ng trình Qu□c h□i khóa XIII (Báo cáo Th□m tra chính th□c d□ th□o Lu□t Th□ vi□n c□a □y ban Văn hóa, Giáo d□c, Thanh niên, Thi□u niên và Nhi đ□ng tháng 5/2019).

Vì v□y, m□c dù đã r□t n□ l□c, nh□ng tôi và nhi□u anh ch□ em v□n nín th□ ch□ đ□i k□t qu□ l□n trình th□ 2 tr□□c toàn th□ Đ□i bi□u Qu□c h□i. Không ng□, vào 14g15', ngày 21/11/2019, t□i k□ h□p th□ 8 Qu□c h□i khóa XIV, v□i 442/446 đ□i bi□u Qu□c h□i có m□t đã bi□u quy□t nh□t trí thông qua Lu□t Th□ vi□n v□i t□ l□ phi□u khá cao, 91,51%. C□ Ban so□n th□o (B□ VHTTDL) và anh ch□ em trong □y ban Văn hóa Giáo d□c,Thanh niên, Thi□u niên và Nhi đ□ng c□a Qu□c h□i, T□ Th□m tra và Chuyên gia v□ òa, sung s□□ng. Tính t□ ngày 30/7/2018 B□ tr□□ng b□ VHTTDL ban hành quy□t đ□nh s□ 2786/QĐ-BVHTTDL thành l□p Ban so□n th□o và T□ biên t□p d□ án Lu□t Th□ vi□n, đ□n nay v□a tròn 480 ngày đêm. 480 ngày đêm "lao tâm kh□ t□", đ□y v□t v□, gian nan đ□ hôm nay công s□c c□a anh ch□ em đã đ□□c đ□n đáp m□t cách mĩ mãn!

M□t đi□u trùng h□p thú v□, năm 2019, tôi v□a tròn 70 tu□i đ□i và 49 năm làm th□ vi□n, đã vinh d□ đ□□c ch□ng ki□n s□ ki□n tr□ng đ□i nh□t c□a ngành th□ vi□n: Lu□t Th□ vi□n ra đ□i. Tôi nghĩ, có l□ đây là c□ h□i cu□i cùng đ□ đ□□c đóng góp m□t ph□n công s□c và trí tu□ cho ngành th□ vi□n, n□i mà c□ đ□i tôi đã g□n bó, đam mê và ch□u □n sâu n□ng!

Ch□ còn h□n 2 tháng n□a, ngày 01/7/2020, Lu□t Th□ vi□n s□ có hi□u l□c. M□t kh□i l□□ng l□n công vi□c đ□ tri□n khai Lu□t Th□ vi□n đang ch□ chúng ta. Nh□ng cũng m□t th□i gian ng□n n□a, s□ ch□ng m□y ai nghĩ t□i quá trình xây d□ng Lu□t Th□ vi□n l□i khó khăn đ□n m□c gian nan và v□t v□ đ□n v□y? V□n v□n ch□ có vài ch□c trang in v□i 6 ch□□ng, 52 đi□u, sao mà khó khăn đ□n th□? Quy trình đ□ ban hành m□t đ□o lu□t c□a Qu□c h□i là nh□ th□ nào? Có nh□ng đi□m gì m□i so v□i Pháp l□nh Th□ vi□n 20 năm v□ tr□□c?

Là ng□□i may m□n, t□ng tr□c ti□p xây d□ng Pháp l□nh Th□ vi□n và nay l□i có m□t trong su□t quá trình xây d□ng Lu□t Th□ vi□n, tham d□ đ□y đ□ g□n 40 cu□c h□p, th□o lu□n l□n nh□ v□ d□ án Lu□t Th□ vi□n, tôi xin ghi l□i đ□ anh em th□ vi□n suy ng□m và hành đ□ng, vì "m□t nét ch□ m□ h□n m□t trí nh□ đ□m!". Có nhi□u đi□u □n ch□a đ□ng sau nh□ng câu ch□ c□a Lu□t, chúng ta c□n bi□t, đ□ hi□u sâu s□c h□n v□ Lu□t Th□ vi□n và nh□ng ng□□i đã xây d□ng nên nó.

II. Đ□n Lu□t Th□ vi□n…

1. Quy trình xây d□ng Lu□t Th□ vi□n:

- □y ban Văn hóa, Giáo d□c, Thanh niên, Thi□u niên và Nhi đ□ng vi□t t□t: UBVHGD) đ□□c Qu□c h□i khóa XIV giao nhi□m v□ ch□ trì th□m tra Lu□t Th□ vi□n. Trong 1 năm có 2 k□ h□p Qu□c h□i: vào tháng 5- 6 và tháng 10-11. Theo k□ ho□ch, Lu□t Th□ vi□n trình Qu□c h□i cho ý ki□n t□i K□ h□p th□ 7 Qu□c h□i khóa XIV (tháng 6/2019) và trình thông qua t□i K□ h□p th□ 8 (tháng 11/2019).

- Theo nguyên t□c, tr□□c khi đ□a ra Qu□c h□i thì UBVHGD ph□i trình xin ý ki□n □y ban Th□□ng v□ Qu□c h□i (vi□t t□t: UBTVQH). UBTVQH đ□ng ý h□ s□ đã đ□ đi□u ki□n trình Qu□c h□i thì m□i đ□□c đ□a vào ch□□ng trình c□a K□ h□p Qu□c h□i (vi□t t□t: QH), m□i tháng s□ có 1 phiên h□p UBTVQH.

- Có m□t đi□m đ□c bi□t đ□i v□i d□ án Lu□t Th□ vi□n. Đó là câu chuy□n trong quá kh□. Năm 2012, d□ án Lu□t Th□ vi□n đã t□ng trình UBTVQH và b□ "phanh" l□i nên không đ□□c trình ra QH n□a. Cái "d□p" đó khi□n cho các thành viên UBTVQH th□n tr□ng, soi xét k□ h□n đ□i v□i d□ án này. Có th□, đó là lý do mà d□ án Lu□t Th□ vi□n l□n này đã ph□i trình UBTVQH xem xét đ□n 2 l□n (phiên h□p tháng 3 và tháng 4/2019) tr□□c khi trình QH cho ý ki□n t□i k□ h□p 7, ho□c có th□ m□t lý do quan tr□ng khác là ch□t l□□ng d□ án Lu□t ch□a đ□t yêu c□u đ□ trình ra QH.

2. K□ ho□ch xây d□ng Lu□t Th□ vi□n có th□ t□m chia làm 3 giai đo□n l□n:

a. Giai đo□n 1: UBVHGD kh□o sát, chu□n b□ đ□a D□ án Lu□t vào th□m tra:

Th□c hi□n ch□□ng trình công tác năm 2018, đ□ chu□n b□ th□m tra d□ án Lu□t Th□ vi□n s□ đ□□c trình QH cho ý ki□n t□i K□ h□p th□ 7 (d□ ki□n vào tháng 5 năm 2019), □y ban VHGD đã thành l□p Đoàn kh□o sát vi□c th□c hi□n chính sách, pháp lu□t v□ th□ vi□n.

Đoàn kh□o sát đã làm vi□c v□i B□ VHTTDL vào tháng 7/2018); t□ ch□c kh□o sát th□c t□ t□i TP Hà N□i, TP H□ Chí Minh, t□nh Thái Bình và Sóc Trăng (tháng 8-9 -10/2018); t□ ch□c h□i ngh□ tham v□n chuyên gia; đ□ ngh□ B□ Giáo d□c và Đào t□o (B□ GDĐT) và các t□nh/thành ph□ tr□c thu□c Trung □□ng báo cáo v□ các v□n đ□ thu□c ph□m vi kh□o sát. Trên c□ s□ xem xét báo cáo c□a các B□ ngành, 47 đ□a ph□□ng và k□t qu□ các cu□c làm vi□c, kh□o sát, tham v□n chuyên gia, Đoàn kh□o sát đã n□m đ□□c khá toàn di□n và chính xác th□c tr□ng c□a m□ng l□□i th□ vi□n c□ n□□c. V□i 23 trang c□a b□n báo cáo k□t qu□ kh□o sát vi□c th□c hi□n chính sách, pháp lu□t v□ th□ vi□n, có th□ đánh giá r□ng: UBVHGD đã th□c hi□n công tác chu□n b□ cho vi□c xây d□ng d□

án Lu□t Th□ vi□n r□t bài b□n, khoa h□c. T□ vi□c đánh giá “Th□c hi□n ch□c năng qu□n lý nhà n□□c v□ th□ vi□n v□i 10 v□n đ□ l□n”, và “Th□c tr□ng t□ ch□c và ho□t đ□ng th□ vi□n v□i 9 v□n đ□ c□ b□n nh□t”, ngay t□ nh□ng ngày đ□u, Đoàn kh□o sát đã xác đ□nh rõ “Nh□ng v□n đ□ c□n quan tâm khi xây d□ng Lu□t”. V□i vi□c kh□o sát toàn di□n, sâu sát, c□ th□, Đoàn công tác đã đ□ l□i trong anh ch□ em th□ vi□n ni□m tin, hy v□ng vào s□ thành công c□a d□ án Lu□t Th□ vi□n. Tinh th□n này đã th□ hi□n r□t rõ trong quá trình ch□ đ□o và tr□c ti□p xây d□ng Lu□t Th□ vi□n. (Báo cáo K□t qu□ kh□o sát vi□c th□c hi□n chính sách, pháp lu□t v□ th□ vi□n, ngày 5/3/2018 c□a UBVHGD).

Đ□ giúp □y ban xây d□ng K□ ho□ch th□m tra; t□ ch□c th□m tra, gi□i trình, ti□p thu, ch□nh lý d□ án Lu□t Th□ vi□n theo quy đ□nh c□a Lu□t Ban hành văn b□n quy ph□m pháp lu□t, báo cáo □BTVQH, ngày 5/11/2018, UBVHGD đã ban hành Ngh□ quy□t Thành l□p T□ công tác c□a UBVHGD th□m tra d□ án Lu□t Th□ vi□n. T□ công tác g□m 9 thành viên do bà Hoàng Th□ Hoa, Phó Ch□ nhi□m □y ban là T□ tr□□ng và các thành viên g□m:

Ông Phan Vi□t L□□ng, □y viên Th□□ng tr□c □y ban

Bà Nguy□n Th□ Mai Hoa, □y viên Th□□ng tr□c □y ban

Ông Ph□m Hùng Anh, C□c tr□□ng C□c C□ s□ v□t ch□t và Thi□t b□ tr□□ng h□c, B□ Giáo d□c và Đào t□o

Ông Nguy□n H□u Gi□i, Ch□ t□ch H□i Th□ vi□n Vi□t Nam

Ông Nguyễn Tr□ng Ph□□ng, Tr□□ng phòng nghi□p v□, Th□ vi□n Qu□c gia Vi□t Nam

Ông Nguy□n Hoàng S□n, Giám đ□c Trung tâm Thông tin th□ vi□n, Đ□i h□c Qu□c gia Hà N□i

Ông T□ Bá H□ng, Nguyên C□c tr□□ng C□c Thông tin, Khoa h□c và Công ngh□ Qu□c gia (B□ Khoa h□c và Công ngh□) v□i vai trò Chuyên gia.

Ông Ph□m Th□ Khang, Nguyên Giám đ□c Th□ vi□n Qu□c gia v□i vai trò Chuyên gia.

Tuy nhiên, có vài v□ trong T□ th□m tra do không thu x□p đ□□c công vi□c □ c□ quan nên đã v□ng m□t t□□ng đ□i nhi□u l□n trong quá trình tham gia xây d□ng Lu□t Th□ vi□n.

T□ Th□ ký

Bà Nguyễn Th□ Sáu, Phó V□ tr□□ng là T□ tr□□ng và các thành viên:

Bà L□i Ph□□ng Dung, Chuyên viên

Bà Lê Th□ Bích Di□p, Chuyên viên

b. Giai đo□n 2: Trình QH cho ý ki□n d□ án Lu□t t□i k□ h□p 7:

+ Chính ph□ trình h□ s□ Lu□t sang xin ý ki□n QH. QH giao cho UBVHGD th□m tra h□ s□ Lu□t.

+ UBVHGD có nhi□m v□ so□n th□o Báo cáo th□m tra d□ án Lu□t Th□ vi□n. Giai đo□n này, UB ch□ có th□ góp ý ch□nh s□a d□ án Lu□t, còn quy□n ch□nh s□a là c□a Ban so□n th□o B□ VHTTDL (vi□t t□t: BST).

+ Chính ph□ trình d□ án Lu□t t□i 2 phiên h□p UBTVQH tháng 3 và 4/2019. □ 2 phiên h□p UBTVQH, UBVHGD đ□u có Báo cáo th□m tra s□ b□.

+ Ti□p thu ý ki□n UBTVQH, BST ch□nh s□a d□ án Lu□t. Th□□ng tr□c UBVHGD d□ th□o Báo cáo th□m tra xin ý ki□n t□i phiên h□p toàn th□ UBVHGD ngày 26/4/2019. Đây là báo cáo th□m tra chính th□c, sau khi hoàn thi□n s□ trình ra QH.

+ T□i k□ h□p th□ 7, có 01 bu□i th□o lu□n t□i T□ (g□n 500 ĐBQH chia v□ 19 T□ đ□ th□o lu□n) và 01 bu□i th□o lu□n t□i h□i tr□□ng. Bu□i th□o lu□n T□ di□n ra vào ngày 23/5, sau đó UBVHGD có nhi□m v□ so□n th□o Báo cáo t□ng h□p ý ki□n ĐBQH th□o lu□n t□i T□ trong 5 ngày đ□ g□i đ□n các v□ đ□i bi□u Qu□c h□i (vi□t t□t: ĐBQH) ti□p t□c nghiên c□u. Bu□i th□o lu□n □ H□i tr□□ng di□n ra vào ngày 11/6. UBVHGD ti□p t□c có nhi□m v□ t□ng h□p ý ki□n ĐBQH phát bi□u t□i H□i tr□□ng.

+ Trên c□ s□ ý ki□n c□a các v□ ĐBQH, UBVHGD t□ ch□c h□p v□i BST, T□ th□m tra, Chuyên gia đ□ ch□nh s□a d□ th□o Lu□t.

c. Giai đo□n 3: Trình QH thông qua d□ án Lu□t t□i k□ h□p 8:

+ Giai đo□n này, quy□n ch□nh s□a d□ án Lu□t là c□a UBVHGD. UBVHGD t□ ch□c h□p v□i BST, T□ th□m tra, Chuyên gia, UB Pháp lu□t đ□ ch□nh s□a d□ án Lu□t. Đ□ th□c hi□n dân ch□, t□o s□ đ□ng thu□n cao nh□t, UBVHGD v□n duy trì s□ ph□i h□p ch□t ch□ v□i BST đ□ ch□nh lý d□ án Lu□t.

+ UBVHGD có nhi□m v□ so□n th□o Báo cáo gi□i trình, ti□p thu, ch□nh lý d□ án Lu□t Th□ vi□n kèm d□ án Lu□t trình QH. Báo cáo này là ý ki□n c□a UBVHGD đ□i v□i nh□ng góp ý c□a ĐBQH t□i k□ h□p 7. N□u nh□t trí v□i ý ki□n đ□i bi□u (vi□t t□t: (ĐB) thì ti□p thu, ch□nh lý d□ án Lu□t. N□u không nh□t trí thì gi□i trình.

+ Tháng 7/2019, tr□□c khi trình UBTVQH t□i Phiên h□p tháng 8/2019, UBVHGD t□ ch□c 01 cu□c T□a đàm và 3 cu□c H□i th□o tham v□n ý ki□n chuyên gia, nhà qu□n lý, cán b□ làm công tác th□ vi□n t□i 03 thành ph□ l□n (Hà N□i, Đà N□ng, TPHCM).

C□ th□: ngày 12/7, UBVHGD t□ ch□c T□a đàm tham v□n m□t s□ nhà khoa h□c, qu□n lý th□ vi□n tiêu bi□u □ các c□ quan Trung □□ng t□i Hà N□i; T□ ch□c H□i ngh□ tham v□n r□ng rãi khu v□c

phía Nam t□i TP.HCM (25/7), khu v□c phía B□c t□ ch□c t□i Hà N□i (29/7), khu v□c mi□n Trung và Tây Nguyên, t□ ch□c t□i Đà N□ng (31/7).

+ Ngày 30/7/2019, UBVHGD t□ ch□c h□p v□i các B□, ngành liên quan v□ nh□ng v□n đ□ thu□c th□m quy□n đ□□c th□ hi□n trong d□ án Lu□t Th□ vi□n.

+ UBVHGD trình UBTVQH Báo cáo gi□i trình và d□ án Lu□t Th□ vi□n t□i Phiên h□p tháng 8/2019.

+ UBVHGD ti□p thu ý ki□n UBTVQH, ch□nh s□a d□ th□o Lu□t và g□i xin ý ki□n c□a 63 Đoàn ĐBQH □ 63 t□nh/thành ph□ tr□c thu□c Trung □□ng. UBVHGD t□ng h□p ý ki□n c□a 63 Đoàn ĐBQH, ch□nh s□a d□ án Lu□t.

+ UBVHGD t□ ch□c phiên h□p toàn th□ UB thông qua Báo cáo gi□i trình, ti□p thu, ch□nh lý d□ án Lu□t Th□ vi□n vào tháng 9/2019.

+ UB g□i xin ý ki□n UBTVQH b□ng văn b□n tr□□c khi g□i ra QH.

+ T□i k□ h□p 8, QH không th□o lu□n T□ n□a mà ch□ có 01 bu□i ĐBQH th□o lu□n t□i H□i tr□□ng. Đây là c□ h□i cho nh□ng ĐB nào không nh□t trí v□i Báo cáo gi□i trình c□a UB ho□c có ý ki□n thêm thì có ý ki□n ti□p. Đây g□n nh□ là bu□i góp ý cu□i cùng c□a các ĐBQH đ□i v□i d□ án Lu□t.

+ Sau bu□i th□o lu□n t□i H□i tr□□ng, nhóm làm Lu□t (T□ th□m tra, Chuyên gia, UB Pháp lu□t, BST) ng□i l□i đ□ ti□p thu ý ki□n ĐBQH và hoàn thi□n d□ án Lu□t l□n n□a. UBVHGD so□n th□o Báo cáo gi□i trình, ti□p thu, ch□nh lý d□ án Lu□t Th□ vi□n (l□n 2), g□i xin ý ki□n UBTVQH b□ng văn b□n, sau đó g□i t□i ĐBQH tr□□c khi trình QH b□m nút thông qua.

+ Ngày 21/11/2019, d□ án Lu□t Th□ vi□n (v□i 6 ch□□ng, 52 đi□u) đã đ□□c QH thông qua v□i s□ phi□u khá cao (91,51% đ□i bi□u tán thành).

+ Tr□□c khi Ch□ t□ch QH ký ch□ng th□c ban hành văn b□n Lu□t chính th□c, UBPL đ□□c UBTVQH giao nhi□m v□ rà soát, ch□nh s□a k□ thu□t, câu t□, văn phong l□p pháp (không đ□□c ch□nh s□a v□ chính sách).

3. Nh□ng chuy□n bi□n ti□n b□ c□a D□ án Lu□t trong giai đo□n 2 và 3:

a. Giai đo□n 2: BST ch□u trách nhi□m ti□p thu, ch□nh s□a d□ án Lu□t và chu□n b□ trình d□ án Lu□t ra QH K□ h□p th□ 7:

- Tháng 3: UBTVQH nh□n xét l□n th□ nh□t v□ d□ án Lu□t Th□ vi□n:

Sau m□t th□i gian chu□n b□, ti□p thu ý ki□n góp ý c□a T□ th□m tra + Chuyên gia, UB đã có b□n Báo cáo th□m tra s□ b□ kèm theo d□ án Lu□t trình UBTVQH t□i Phiên h□p tháng 3/2019. UBTVQH ghi nh□n s□ nghiêm túc, c□ g□ng c□a BST và trách nhi□m c□a UBVHGD đã th□m tra, góp ý. Nh□ng, h□u h□t ý ki□n c□a UBTVQH đ□u ch□a b□ng lòng v□ d□ th□o Lu□t. 12 đ□ng chí trong UBTVQH đ□u có chung nh□n xét g□n v□i ý ki□n Ch□ nhi□m UB Pháp lu□t: "Hôm qua tôi đ□c đ□n đêm thì th□y r□ng, tài li□u c□a c□ quan so□n th□o r□t dày, r□t nhi□u thông tin, đó là nh□ng thông tin quý v□ các bi□n pháp k□ thu□t, nghi□p v□, tác nghi□p v□ ho□t đ□ng th□ vi□n, r□t phong phú và b□ ích. Tôi đ□c th□y hi□u bi□t thêm nhi□u nh□ng v□i tính ch□t c□a m□t d□ lu□t thì tính pháp lý và tính chính tr□ đ□u ph□i xem l□i m□t s□ n□i dung, k□t c□u c□a nhi□u đi□u kho□n còn nhi□u ch□ mâu thu□n", "Báo cáo tóm t□t th□m tra s□ b□, tôi đ□m đ□□c 12 l□n UBVHGD nói ch□a đ□□c làm rõ, ch□a th□t h□p lý, còn dàn tr□i, còn ch□a bao quát, ch□a rõ…12 l□n trong m□y trang báo cáo tóm t□t, nên dù công vi□c chu□n b□ đã r□t công phu, v□n c□n t□p trung rà soát, hoàn thi□n m□t cách c□ b□n thì m□i có th□ trình ra QH đ□□c."

R□t may, Ch□ t□ch QH đã phát bi□u "QH Khóa XIII chúng ta đã d□ng l□i d□ th□o Lu□t Th□ vi□n v□i nhi□u lý do. Tôi nh□t trí nh□ các ý ki□n đã phát bi□u tr□□c, BST đã r□t công phu, nghiêm túc chu□n b□ tài li□u. Tôi đ□ng ý và □ng h□ ch□ tr□□ng BST và UBVHGD ti□p thu góp ý hôm nay, v□ hoàn ch□nh thêm và s□ trình phiên h□p UBTVQH tháng 4. K□ c□ l□n tháng 4 t□i mà còn nhi□u ý ki□n khác nhau, chúng ta v□n ph□i ti□p t□c đ□a ra QH đ□ ti□p t□c hoàn thi□n, vì đây là l□n đ□u tiên" (B□n T□ng h□p th□o lu□n t□i h□i tr□□ng c□a UBTVQH sáng ngày 13/3/2019);

- Tháng 4/2019: UBTVQH nh□n xét l□n th□ hai v□ d□ án Lu□t Th□ vi□n.

T□i phiên h□p UBTVQH tháng 4/2019, sau 1 tháng n□ l□c ti□p thu, ch□nh lý d□ th□o Lu□t Th□ vi□n đã trình UBTVQH. Các đ□i bi□u ghi nh□n có s□ ti□n b□ nh□ng v□n còn nhi□u ý ki□n băn khoăn, ch□a th□t s□ yên tâm, t□□ng t□ nh□ ý ki□n c□a T□ng th□ ký QH Nguy□n H□nh Phúc v□ ph□n gi□i thích t□ ng□ □ Đi□u 2, ví d□ đ□nh nghĩa "Th□ vi□n là n□i xây d□ng và phát tri□n v□n tài li□u, ng□□i làm th□ vi□n, cung c□p thông tin, tài li□u, d□ch v□ và ti□n ích th□ vi□n theo yêu c□u đ□ ph□c v□ nhu c□u h□c t□p, nghiên c□u, công tác, gi□i trí c□a ng□□i s□ d□ng. Đ□c ch□ này nó l□ng c□ng và cũng không rõ phát tri□n c□ tài li□u, phát tri□n c□ ng□□i làm th□ vi□n thì không ph□i"… K□t lu□n h□i ngh□, PCT th□□ng tr□c QH k□t lu□n: "Căn c□ s□ c□n thi□t, căn c□ vào h□ s□, theo quy đ□nh c□a Lu□t Ban hành văn b□n quy ph□m pháp lu□t, thì đ□n nay h□ s□ có th□ đ□ đi□u ki□n trình QH d□ án lu□t này…T□ các n□i dung th□o lu□n hôm nay, còn đ□ng 6 -7 sau đây: c□n làm rõ h□n khái ni□m th□ vi□n g□n v□i vi□c gi□i thích t□ ng□; v□ chính sách Nhà n□□c; v□ phân lo□i th□ vi□n; v□ thành l□p th□ vi□n và qu□n lý các lo□i th□ vi□n các c□p; v□ th□ vi□n c□ s□ giáo d□c và x□p h□ng th□ vi□n là nh□ng v□n đ□ c□n ti□p t□c hoàn thi□n. Xin phép Ch□ t□ch cho phép anh em BST ti□p thu, hoàn thi□n theo h□□ng đó và sau đó, anh Bình, anh Đ□nh s□ xem m□t l□n n□a và g□i chúng ta xem tr□□c khi g□i cho các đ□i bi□u QH." (B□n t□ng h□p th□o lu□n t□i h□i tr□□ng chi□u ngày 12/4/2019 c□a UBTVQH).

Khi đ□c l□i nh□ng trang t□ng h□p c□a 2 cu□c h□p UBTVQH tháng 3&4/2019, chúng tôi đã th□m nghĩ, "cái d□p" c□a năm 2012 d□□ng nh□ l□i s□p g□p l□i. Th□t may m□n, d□ án Lu□t đã đ□□c Ch□ t□ch QH, v□i t□m nhìn xa và là ng□□i ham đ□c sách, hi□u rõ ích l□i c□a vi□c đ□c, nên r□t □u ái v□i Văn hóa đ□c, đã ch□ đ□o ti□p t□c hoàn thi□n đ□ trình d□ th□o Lu□t ra QH trong tháng 7/2019.

Nh□ng v□n đ□ hoàn thi□n nh□ th□ nào đ□ có th□ thuy□t ph□c đ□□c 500 đ□i bi□u đ□i bi□u? Theo quy trình, tháng 5/2019 d□ th□o Lu□t đã đ□□c đ□a v□ th□o lu□n □ các T□ đ□i bi□u tr□□c khi th□o lu□n t□p trung t□i h□i tr□□ng c□a toàn QH.

- Tháng 5/2019: 19 T□ đã h□p xem xét d□ th□o Lu□t Th□ vi□n. Đã có 81 ý ki□n góp ý. Kh□i l□□ng ý ki□n khá l□n và phong phú □ m□i thành ph□n, □ m□i mi□n đ□t n□□c. Đây là th□i đi□m BST lúng túng vì h□u h□t các Ch□□ng, Đi□u đ□u ch□a □n, các đ□i bi□u yêu c□u s□a ch□a. D□ án Lu□t g□n nh□ r□i vào b□ t□c. Có th□ nói, k□t thúc giai đo□n 2: d□ án Lu□t có ti□n b□ nh□ng ch□a đ□t yêu c□u! Ý ki□n đ□i bi□u các Đoàn góp ý r□t c□ th□, nh□: "Đ□nh nghĩa th□ vi□n trong d□ th□o Lu□t ch□a phân bi□t đ□□c th□ vi□n v□i các phòng đ□c sách, t□ sách c□ng đ□ng dân c□, dòng h□", "cách phân lo□i nh□ d□ th□o còn trùng l□p, ch□a rõ ràng, l□n l□n gi□a các tiêu chí, mang tính ch□t gi□ng d□y v□ khoa h□c th□ vi□n h□n là mang tính pháp lý", "quy đ□nh t□i ch□□ng III v□ ho□t đ□ng th□ vi□n có tính li□t kê, chung chung mà ch□a rõ n□i dung c□n đi□u ch□nh", "quy đ□nh v□

liên thông còn chung chung, ch□a rõ, c□n có nh□ng quy đ□nh mang tính đ□t phá", "quy đ□nh th□ vi□n s□ còn s□ th□o, c□n ph□i nghiên c□u hoàn thi□n, b□ sung các n□i dung liên quan đ□n th□ vi□n s□ đ□ phù h□p v□i xu th□ phát tri□n c□a th□ vi□n th□ gi□i hi□n nay", "n□i dung d□ th□o Lu□t nghiêng v□ qu□n lý nhà n□□c, v□ th□ vi□n công l□p, còn th□ vi□n t□ nhân g□n nh□ b□ ng□"v.v. (trích Báo cáo c□a T□ng th□ ký Qu□c h□i t□p h□p ý ki□n các v□ đ□i bi□u Qu□c h□i th□o lu□n □ T□ v□ D□ án Lu□t Th□ vi□n) ngày 23/5/2019).

- Tháng 6/2019: Theo k□ ho□ch, chi□u ngày 11/6/2019, d□ án Lu□t đ□□c toàn th□ Qu□c h□i th□o lu□n. Vì đã có 81 ý ki□n góp ý □ 19 T□ nên trong bu□i chi□u t□i h□i tr□□ng ch□ có 18/26 đ□i bi□u đăng ký có đ□ th□i gian đ□ phát bi□u. 18 ý ki□n phát bi□u đ□u nh□t trí cao v□i v□i T□ trình c□a Chính ph□ v□ s□ c□n thi□t ban hành Lu□t Th□ vi□n. Tuy nhiên, các đ□i bi□u đ□u có chung nh□n xét nh□ đ□i bi□u Lê Xuân Thân (Đoàn Khánh Hòa) "BST ph□i nghiên c□u nhi□u h□n n□a đ□ hoàn ch□nh m□t d□ th□o Lu□t trình QH trong th□i gian t□i. Ngôn ng□ trong d□ th□o Lu□t còn d□u □n c□a Pháp l□nh Th□ vi□n năm 2000 cách đây g□n 20 năm" Đ□i bi□u Hoàng Th□ Hoa (Đoàn B□c Giang) đã phát bi□u r□t sâu s□c "V□ khái ni□m th□ vi□n g□m 4 y□u t□: v□n tài li□u, ng□□i làm công tác th□ vi□n, ng□□i s□ d□ng th□ vi□n, c□ s□ v□t ch□t, k□ thu□t. Nh□ng đ□n nay, c□ 4 y□u t□ đ□u đã có s□ thay đ□i, vì v□y trong Lu□t c□n có quy đ□nh cho phù h□p. Do nh□ng thành t□u đ□t phá nhanh chóng c□a khoa h□c công ngh□ và trào l□u h□i nh□p qu□c t□, đ□c bi□t là s□ ph□ c□p internet nên vai trò và hi□u qu□ c□a các h□ th□ng th□ vi□n theo mô hình truy□n th□ng đang b□ thách th□c m□t cách nghiêm tr□ng. Các h□ th□ng th□ vi□n hi□n nay không còn gi□ vai trò là trung tâm thu hút m□i ng□□i trong vi□c ph□ bi□n, truy□n bá tri th□c. V□y, đ□ có th□ t□n t□i và b□t k□p xu th□ phát tri□n c□a khoa h□c, công ngh□ thì h□ th□ng th□ vi□n n□□c ta c□n thay đ□i đ□ng b□ c□ v□ mô hình t□ ch□c, chính sách và c□ ch□ v□n hành ho□t đ□ng. S□ thay đ□i này c□n đòi h□i ph□i có m□t hành lang pháp lý b□ng m□t đ□o lu□t đ□y đ□, rõ ràng và thông thoáng, c□n thi□t, phù h□p v□i c□ ch□ th□ tr□□ng v□i s□ h□i nh□p qu□c t□ và thành t□u c□a khoa h□c, công ngh□. D□ th□o đã đ□ c□p đ□□c nhi□u v□n đ□ nh□ng c□n th□ hi□n c□ th□ v□ chính sách c□a nhà n□□c trong vi□c thúc đ□y đa d□ng hóa, xã h□i hóa ho□t đ□ng th□ vi□n, khuy□n khích đ□u t□, □ng d□ng k□p th□i các phát minh công ngh□ m□i c□a th□i k□ cách m□ng công ngh□ 4.0 vào ho□t đ□ng th□ vi□n. Thúc đ□y hình thành nhi□u lo□i th□ vi□n, đa d□ng hóa các ph□□ng th□c ho□t đ□ng th□ vi□n, đa d□ng hóa s□n ph□m th□ vi□n, khuy□n khích liên thông, liên k□t gi□a ho□t đ□ng b□o tàng v□i th□ vi□n, gi□a các lo□i hình th□ vi□n v□i nhau. Khuy□n khích s□ liên k□t, h□p tác ho□t đ□ng gi□a th□ vi□n trong n□□c và n□□c ngoài, k□t h□p gi□a th□ vi□n truy□n th□ng v□i th□ vi□n đi□n t□. Ngoài ra, trong đ□o lu□t này cũng c□n th□ hi□n vai trò c□a Nhà n□□c trong đ□u t□ t□p trung cho lo□i hình th□ vi□n mang t□m qu□c gia, khu v□c, vùng…" và nhi□u ý ki□n các đ□i bi□u v□ v□n đ□ phân lo□i th□ vi□n, th□ vi□n c□ s□ giáo d□c, v□n đ□ xây d□ng văn hóa đ□c... Nhi□u đ□i bi□u bày t□ s□ không tán thành vi□c x□p h□ng th□ vi□n vì tính m□c đích, tiêu chí x□p h□ng không phù h□p ch□ tr□□ng đ□u t□ c□a nhà n□□c và cũng ch□a đ□ s□c thuy□t ph□c. K□t lu□n s□ b□ th□o lu□n t□i h□i tr□□ng, PCTQH Tòng Th□ Phóng nêu ra "6 v□n đ□ c□n đ□ ngh□ B□ VHTTDL k□t h□p ch□t ch□ v□i UBVHGD và các UB c□a QH, kh□n tr□□ng hoàn thi□n d□ th□o Lu□t đ□ trình QH vào k□ h□p t□i" (b□n T□ng h□p th□o lu□n t□i h□i tr□□ng c□a QH chi□u ngày 11/6/2019).

V□a choáng váng v□i các ý ki□n c□a UBTVQH, nay l□i đ□c, l□i nghe r□t nhi□u ý ki□n c□a các T□

và Đ□i bi□u QH, BST càng lúng h□n, ch□a tìm ra h□□ng ch□nh lý d□ án Lu□t.

R□t may, bu□i th□o lu□n t□i h□i tr□□ng đã k□t thúc giai đo□n 2 c□a quá trình xây d□ng d□ án Lu□t Th□ vi□n, đ□ chuy□n sang giai đo□n 3.

b. Giai đo□n 3: Giai đo□n UBVHGD tr□c ti□p tham gia ch□nh s□a d□ án Lu□t:

- Tháng 6/2019:

Trên c□ s□ ý ki□n c□a UBTVQH t□i 2 cu□c h□p tháng 3 và 4; ti□p thu ý ki□n c□a 19 T□ đ□i bi□u QH th□o lu□n và ý ki□n th□o lu□n t□i h□i tr□□ng ngày 11/6/2019 c□a QH, UBVHGD đã t□ ch□c liên ti□p các cu□c h□p ch□nh lý d□ th□o lu□t v□i t□n su□t ngày càng cao. Trong tháng 6/2019, UBVHGD đã t□ ch□c nhi□u cu□c h□p gi□a nhóm làm Lu□t (UBVHGD, T□ th□m tra, chuyên gia, UB Pháp lu□t) v□i BST đ□ ch□nh lý d□ án Lu□t. C□ th□:

+ Sáng ch□ nh□t 16/6: UBVHGD t□ ch□c ngay cu□c h□p gi□a nhóm làm lu□t v□i BST xây d□ng khung Lu□t m□i và đ□nh nghĩa v□ Th□ vi□n. Trong cu□c h□p này, Nhóm làm lu□t cùng UBVHGD và BST đã nh□t trí h□□ng xây d□ng: k□t h□p khung d□ án Lu□t m□i v□i nh□ng n□i dung ch□n l□c, phù h□p c□a BST và b□ sung ph□n ho□t đ□ng th□ vi□n hi□n đ□i mà các Chuyên gia đ□ xu□t; xây d□ng khái ni□m Th□ vi□n sao cho sát v□i b□n ch□t c□a th□ vi□n vì "B□n ch□t là khái ni□m di□n đ□t nh□ng đ□c tính bên trong c□a s□ v□t, cái c□t lõi c□a s□ v□t g□n li□n v□i quá trình hình thành và phát tri□n c□a s□ v□t đó, liên quan đ□n đ□nh nghĩa"; Nh□ng quy□t đ□nh này có ý nghĩa r□t l□n t□i di□n m□o c□a D□ án Lu□t. Tinh th□n m□i c□a cu□c h□p đã đ□□c đ□a vào các b□n d□ th□o Lu□t ngày 17/6; ngày 24/6; ngày 27/6.

+ Chi□u 17/6 : BST có d□ th□o Lu□t (b□n m□i)

+ Sáng 24/6 : UBVHGD h□p xem xét b□n d□ th□o Lu□t m□í.

+ Chi□u 27 /6 : BST ti□p t□c đ□a ra b□n d□ th□o Lu□t m□i

Trong b□n m□i này UBVHGD+T□ Th□m tra+Chuyên gia và BST đã đ□ng thu□n đ□a vào D□ án Lu□t nh□ng khái ni□m m□i v□ Thi□t ch□ th□ vi□n, s□ d□ng thu□t ng□ "tài nguyên thông tin" thay cho "v□n tài li□u", quy□t đ□nh c□u trúc l□i khung Lu□t, xây d□ng m□i ch□□ng II, b□ qua n□i dung phân lo□i và đ□a vào Ch□□ng II, M□c 1. M□ng l□□i th□ vi□n đ□ ghi tên các lo□i th□ vi□n hi□n hành trong c□ n□□c. Quy□t đ□nh b□ qua các tiêu chí v□ phân lo□i là m□t quy□t đ□nh chu□n xác, tháo g□ b□ t□c, lu□n qu□n trong t□ duy do □nh h□□ng c□a quá trình đào tr□o Th□ vi□n h□c theo quan đi□m c□a Liên Xô cũ. H□u h□t nh□ng ng□□i làm Pháp l□nh Th□ vi□n tr□□c đây cũng nh□ nh□ng ng□□i đang so□n th□o Lu□t Th□ vi□n hi□n nay đ□u là "s□n ph□m" c□a Th□ vi□n h□c Xô Vi□t. T□ quy□t đ□nh này, trong M□c 1 "M□ng l□□i th□ vi□n" □ Ch□□ng II đã có 1 Đi□u v□ Th□ vi□n đ□i h□c, 1 Đi□u v□ Th□ vi□n c□ s□ giáo d□c, ch□m d□t khá nhi□u tháng ngày tranh cãi. Th□m chí, khái ni□m "Thi□t ch□" đã t□ng đ□□c Nguyên B□ tr□□ng B□ Văn hóa-Thông tin Nguy□n Khoa Đi□m 20 năm tr□□c r□t mong mu□n dùng cho đúng v□i s□ sang tr□ng c□a Th□ vi□n - "tháp ngà tri th□c" trong "Pháp l□nh Th□ vi□n", nh□ng không đ□□c. Kh□ n□i, khi đó T□ đi□n Ti□ng Vi□t l□i đ□nh nghĩa "Thi□t ch□ là th□ ch□". Không đ□□c dùng danh t□ thi□t ch□ nh□ng BST khi đó kiên quy□t không dùng khái ni□m "n□i", vì nó không phù h□p chút nào v□i "ngôi đ□n tri th□c: th□ vi□n". V□y là ph□i 20 năm 2 t□ "thi□t ch□" m□i đ□□c s□ d□ng trong trong văn b□n quy ph□m pháp lu□t v□ Th□ vi□n.

Khi dùng "tài nguyên thông tin" thay cho "ngu□n l□c thông tin và v□n tài li□u", T□ Th□m tra + Chuyên gia đã ph□i tham kh□o, d□n ngu□n t□ Bách khoa toàn th□ M□ "Wikipedia" b□n m□i nh□t đ□□c công b□ h□i 12:01', ngày 24/6/2019 vàÂÂÂÂÂ vi□n d□n các công b□ khoa h□c m□i nh□t c□a th□ gi□i có liên quan đ□ có s□ ch□p thu□n, nh□t trí v□ khái ni□m này c□a BST.

Nh□ng có l□ th□i gian ch□a đ□ đ□ 2 lu□ng t□ duy c□a UBVHGD + T□ Chuyên gia + Chuyên gia và BST có th□ hòa đ□ng. V□n còn khá nhi□u v□n đ□ khác bi□t, c□n làm sáng t□ đ□ đi đ□n m□t b□n d□ th□o Lu□t phù h□p nh□t v□i mong mu□n c□a toàn xã h□i. Th□ m□i bi□t, xây d□ng d□ án Lu□t Th□ vi□n cũng không kém ph□n khó khăn chút nào!

- Tháng 7/2019: Phát huy thành công b□□c đ□u trong tháng 6/2019, UBVHGD đã t□ ch□c m□t lo□t các cu□c tham v□n khoa h□c r□ng rãi, dân ch□ và b□ ích:

+ Ngày 12/7/2019: UBVHGD t□ ch□c T□a đàm tham v□n ý ki□n c□a m□t s□ nhà khoa h□c, qu□n lý th□ vi□n tiêu bi□u □ thành ph□ Hà N□i.

+ Ngày 25/7: UBVHGD tham v□n các th□ vi□n khu v□c phía Nam.

+ Ngày 29/7: UBVHGD tham v□n các th□ vi□n khu v□c mi□n B□c.

+ Ngày 30/7: UBVHGD tham v□n các B□ ngành □ Hà N□i.

+ Ngày 31/7: UBVHGD tham v□n các th□ vi□n khu v□c mi□n Trung và Tây Nguyên.

T□i 4 cu□c tham v□n, hàng trăm ng□□i, g□m các phó Giáo s□, ti□n sĩ và đông đ□o các nhà qu□n lý th□ vi□n □ kh□p các vùng mi□n, đ□i di□n cho các lo□i hình th□ vi□n trong c□ n□□c đã v□ tham d□. Các cu□c tham v□n đã đ□a l□i cho UBVHGD nh□ng thu nh□n r□t b□ ích. Ví d□, tham v□n v□i các B□ ngành, đã t□o đ□□c s□ nh□t trí v□ khái ni□m, mô hình th□ vi□n, v□ chính sách đ□u t□ t□p trung c□a Nhà n□□c, v□ tăng c□□ng văn hóa đ□c, g□i m□ cho s□ phát tri□n n□i dung Ngày sách Vi□t Nam thành Ngày sách và Văn hóa đ□c Vi□t Nam. Đ□c bi□t 4 cu□c tham v□n các chuyên gia, nhà qu□n lý, các gi□ng viên đ□i h□c th□ vi□n □ 3 mi□n đ□t n□□c và Th□ đô Hà N□i đã đ□a l□i ngu□n thông tin phong phú, v□a c□ng c□ nh□ng đ□ xu□t c□a T□ Th□m tra + Chuyên gia, v□a tranh th□ đ□□c ý ki□n c□a đông đ□o nhi□u ng□□i v□ m□t s□ v□n đ□ còn đang trăn tr□. Nh□: m□i ng□□i th□ng nh□t v□ khái ni□m Th□ vi□n, đã nêu b□t đ□□c b□n ch□t c□a th□ vi□n; Th□ng nh□t nh□n th□c quan đi□m xây d□ng Lu□t: ph□i phân quy□n trách nhi□m, nêu cao tính t□ ch□, trách nhi□m c□ng đ□ng, căn c□ năng l□c kinh t□ đ□t n□□c và đ□a ph□□ng trong đ□u t□ cho th□ vi□n; s□ phân tích c□a Ch□ nhi□m UBVHGD v□ vi□c b□ qua các tiêu chí phân lo□i vì nó không có ý nghĩa gì; Do đi□u ki□n ngân sách có h□n và cũng là ch□ tr□□ng đ□u t□ t□p trung, hi□u qu□ nên Nhà n□□c ch□ đ□u t□ cho Th□ vi□n Qu□c gia và m□ng l□□i th□ vi□n t□nh, thành ph□; vi□c thành l□p và đ□u t□ cho m□ng l□□i th□ vi□n huy□n, xã là do UBND c□p đ□a ph□□ng quy□t đ□nh; Ch□ nhi□m UBVHGD Phan Thanh Bình đã k□t lu□n trong 4 cu□c tham v□n ý ki□n chuyên gia, nhà khoa h□c th□ vi□n trong tháng 7/2019 r□t rõ ràng v□ trách nhi□m đ□i v□i s□ nghi□p th□ vi□n: “B□ VHTTDL lo qu□n lý nhà n□□c; Th□ vi□n Qu□c gia ch□u trách nhi□m h□□ng d□n chuyên môn nghi□p v□; H□i ngh□ nghi□p lo tuyên truy□n, v□n đ□ng anh ch□ em toàn ngành tham gia ho□t đ□ng xây d□ng ngành”. K□t lu□n này đã t□o đi□u ki□n quan tr□ng h□□ng t□i s□ th□ng nh□t v□ chuyên môn, nghi□p v□ trong th□ vi□n c□ n□□c, ti□n đ□ t□o nên s□c m□nh c□a ngành th□ vi□n; Đ□i bi□u các th□ vi□n công c□ng cũng đã nh□n ra s□ không h□p lý c□a x□p h□ng th□ vi□n và s□ c□n thi□t làm sâu s□c h□n ph□□ng châm “l□y ng□□i s□ d□ng làm trung tâm” trong ho□t đ□ng th□ vi□n. Ch□c ch□n anh ch□ em th□ vi□n bên ngành GD&ĐT r□t vui khi UBVHGD đã s□p x□p đúng v□ trí c□n có c□a Th□ vi□n n□i đào t□o ngu□n nhân l□c cao c□a đ□t n□□c. Có đ□□c Đi□u 14 v□ Th□ vi□n đ□i h□c và Đi□u 15 v□ Th□ vi□n c□ s□ giáo d□c m□m non, c□ s□ giáo d□c ph□ thông, c□ s□ giáo d□c ngh□ nghi□p và c□ s□ giáo d□c khác, m□t ph□n nh□ đông đ□o anh ch□ em các th□ vi□n đ□i h□c, tr□□ng h□c trong các cu□c tham v□n □ 3 mi□n đ□t n□□c đã có ý ki□n phân tích r□t m□nh m□ và sâu s□c.

Theo h□□ng kiên trì thuy□t ph□c đ□ có s□ đ□ng thu□n cao nh□t gi□a UBVHGD + T□ Th□m tra + UB Pháp lu□t + Chuyên gia v□i BST, đã có nhi□u bu□i h□p, BST "vì kiên đ□nh quá m□c c□n thi□t" vô tình đã nh□m l□n v□ trí c□a mình, tr□ thành ng□□i th□m tra ý ki□n c□a UBVHGD (?). Ví d□, khi kh□ng đ□nh vai trò Th□ vi□n Qu□c gia trong h□□ng d□n chuyên môn, nghi□p v□ cho th□ vi□n c□ n□□c, đi□u mà BST ph□i là ng□□i hi□u h□n ai h□t v□ yêu c□u t□i thi□u này, thì UBVHGD +T□ Th□m tra + Chuyên gia đã ph□i s□ d□ng c□ b□ tài li□u tham kh□o g□m 12 b□n Lu□t Th□ vi□n các n□□c trên th□ gi□i do Th□ vi□n Qu□c h□i s□u t□m, biên d□ch đ□ thuy□t ph□c BST. Th□m chí, đ□ m□i ng□□i hi□u c□ th□ h□n, tôi đã ph□i đeo 1 ba lô h□n 13kg g□m 10 b□ sách là nh□ng công c□ ch□ y□u ph□c v□ cho cán b□ th□ vi□n Th□ vi□n Qu□c gia khi làm công tác phân lo□i (DDC), miêu t□ (AACR2), □ng d□ng công ngh□ thông tin trong tra c□u m□c l□c (MARC21), biên m□c m□i (RDA) đ□n cu□c h□p đ□ gi□i thích cho các v□ □ UB Pháp lu□t và BST hi□u vi□c "h□□ng d□n nghi□p v□" c□a Th□ vi□n Qu□c gia là th□ nào?

Thông qua các cu□c tham v□n r□ng rãi, vi□c b□ ch□□ng X□p h□ng và đánh giá ho□t đ□ng th□ vi□n, b□ sung Đi□u v□ Th□ vi□n l□c l□□ng vũ trang và v□n đ□ v□ th□ vi□n huy□n, xã là nh□ng v□n đ□ n□i c□m còn đ□ng l□i sau tháng 7/2019. Đ□ đ□m b□o ti□n đ□ d□ án, chu□n b□ cung c□p d□ th□o Lu□t trình cu□c h□p l□n th□ 36 c□a UBTVQH, UBVHGD + T□ Th□m tra + Chuyên gia đã quy□t đ□nh xin ý ki□n UBTVQH trong phiên h□p tháng 8/2019. Ngoài các n□i dung đã th□ng nh□t trong tháng 7, UBVHGD đã gi□i trình v□ m□ng l□□i th□ vi□n. Báo cáo gi□i trình đã ghi: "V□i s□ phát tri□n m□nh m□ c□a khoa h□c công ngh□ hi□n nay, đ□ng th□i đ□ s□ d□ng có hi□u qu□, ti□t ki□m kinh phí trong đi□u ki□n ngân sách nhà n□□c có h□n, các th□ vi□n (trong và ngoài h□ th□ng) c□n có s□ liên k□t, h□ tr□ l□n nhau trong b□ sung, chia s□, phát huy giá tr□ tài nguyên thông tin; cung c□p các d□ch v□ công thi□t y□u, ph□c v□ nhu c□u h□c t□p, nâng cao trình đ□ c□a nhân dân, phát tri□n văn hóa đ□c và xây d□ng xã h□i h□c t□p □ n□□c ta. Do v□y, Lu□t c□n quy đ□nh rõ m□ng l□□i th□ vi□n và các h□ th□ng th□ vi□n trong m□ng l□□i, làm c□ s□ xác đ□nh đ□□c th□ vi□n tr□ng đi□m, v□ trí c□a các th□ vi□n khác trong m□ng l□□i, t□ đó đ□ ra các chính sách phát tri□n s□ nghi□p th□ vi□n, quy đ□nh vi□c thành l□p th□ vi□n, quy□n, trách nhi□m c□a th□ vi□n và Nhà n□□c, c□ quan, t□ ch□c, các nhân liên quan". Vi□c đ□ ngh□ b□ ch□□ng V: X□p h□ng và đánh giá hoat đ□ng th□ vi□n và b□ sung Đi□u v□ Th□ vi□n l□c l□□ng vũ trang v□n là 2 v□n đ□ còn t□n đ□ng sau tháng 7 và UBTVQH nh□t trí giao cho UBVHGD kh□n tr□□ng hoàn thi□n d□ th□o Lu□t, đ□c bi□t các n□i dung c□a Ch□□ng III, đ□ g□i xin ý ki□n c□a 63 đoàn đ□i bi□u các t□nh, thành.

- Tháng 8/2019: Ti□p thu ý ki□n UBTVQH, UBVHGD + T□ Th□m tra + Chuyên gia và BST đã h□p liên ti□p nhi□u cu□c trong n□a đ□u tháng 8/2019 đ□ ch□nh s□a d□ án Lu□t và thông qua ý ki□n gi□i trình c□a Th□□ng tr□c UBVHGD g□i UBTVQH. T□i cu□c h□p UBTVQH chi□u ngày 14/8/2019, có thêm Phó Th□ t□□ng Vũ Đ□c Đam và lãnh đ□o m□t s□ B□: VHTTDL, T□ pháp, Thông tin và Truy□n thông, Giáo d□c và Đào t□o, Khoa h□c và Công ngh□ và đ□i di□n B□ Qu□c phòng tham d□. UBTVQH đã nh□t trí v□i b□n d□ th□o m□i c□a Lu□t Th□ vi□n. Đ□c bi□t, t□i cu□c h□p, Ch□ t□ch QH Nguy□n Th□ Kim Ngân đã 2 l□n phát bi□u, nh□n m□nh vi□c đ□ "Ngày Sách và

Văn hóa đ□c Vi□t Nam" trong Lu□t là r□t c□n thi□t và c□n ti□p t□c làm rõ h□n v□ chính sách đ□u t□ t□p trung c□a nhà n□□c cho Th□ vi□n Qu□c gia, các th□ vi□n c□p t□nh và m□t s□ th□ vi□n có vai trò quan tr□ng. UBTVQH đã th□ng nh□t b□ ch□□ng "X□p h□ng và đánh ho□t đ□ng giá th□ vi□n" vì nó không phù h□p v□i ch□ tr□□ng đ□u t□ c□a Nhà n□□c. (b□n T□ng h□p th□o lu□n t□i h□i tr□□ng chi□u 14/8/2019 c□a UBTVQH). UBTVQH giao UBVHGD hoàn thi□n m□t l□n n□a trong tháng 9 và sau đó s□ g□i b□n d□ th□o m□i Lu□t Th□ vi□n cho 63 Đoàn đ□i bi□u QH đ□ xin ý ki□n.

Th□i gian đ□ xin ý ki□n c□a 63 Đoàn đ□i bi□u QH đã c□n k□. UBVHGD + T□ Th□m tra + Chuyên gia và BST kh□n tr□□ng hoàn thi□n d□ th□o Lu□t. UBVHGD đã dành th□i gian xem xét các n□i dung c□a Ch□□ng III. Ho□t đ□ng Th□ vi□n. Ch□□ng III th□c ch□t là s□ đ□nh h□□ng phát tri□n c□a th□ vi□n Vi□t Nam hi□n t□i và t□□ng lai, □ng d□ng thành t□u c□a khoa h□c và công ngh□ vào ho□t đ□ng th□ vi□n. Đ□c bi□t, m□i ng□□i r□t tán thành n□i dung các Đi□u v□: Nguyên t□c ho□t đ□ng th□ vi□n, tiêu bi□u là "l□y ng□□i s□ d□ng th□ vi□n làm trung tâm"; Phát tri□n tài nguyên thông tin; Phát tri□n th□ vi□n s□; Phát tri□n văn hóa đ□c; Liên thông th□ vi□n; Hi□n đ□i hóa th□ vi□n, Truy□n thông th□ vi□n…Có th□ nói, ch□□ng III là ch□□ng lõi quan tr□ng nh□t c□a Lu□t Th□ vi□n, là th□□c đo s□ ti□n b□ nh□y v□t so v□i Pháp l□nh Th□ vi□n, đã t□o nên di□n m□o hoàn toàn m□i c□a Lu□t Th□ vi□n, phù h□p v□i yêu c□u xã h□i trong th□i k□ cách m□ng công ngh□ 4.0. Ngày 21/8/2019, d□ th□o Lu□t Th□ vi□n b□n m□i đã đ□□c g□i đ□n 63 Đoàn đ□i bi□u QH đ□ xin ý ki□n l□n cu□i cùng tr□□c khi trình QH t□i k□ h□p l□n th□ 8 QH. XIV.

- Tháng 9/2019: Trong th□i gian tr□□c h□i ngh□, UBVHGD ti□p t□c t□ ch□c các cu□c h□p đ□ hoàn thi□n d□ án Lu□t. Ngày 16/9/2019, v□n đ□ đ□ ngh□ b□ sung Đi□u v□ "Th□ vi□n l□c l□□ng vũ trang" đã đ□□c nêu ra khá quy□t li□t. B□ Qu□c phòng đã có văn b□n đ□ ngh□ v□n đ□ này v□i UBVHGD. Ngày 25/7, t□i H□i ngh□ tham v□n khu v□c phía B□c, Ch□ nhi□m UBVHGD đã ti□p nh□n ý ki□n c□a đ□i di□n H□ th□ng Th□ vi□n Quân đ□i. Sau nhi□u tranh lu□n, cu□i cùng UBVHGD đã th□c hi□n quy□n h□n c□a mình trong giai đo□n này và quy□t đ□nh b□ sung Đi□u v□ Th□ vi□n l□c l□□ng vũ trang vào Đi□u 13, M□c 1 Ch□□ng II: M□ng l□□i th□ vi□n. Trong Báo cáo gi□i trình ngày 22/10/2019, "UBTVQH nh□n th□y th□ vi□n l□c l□□ng vũ trang đ□□c t□ ch□c theo h□ th□ng t□ Trung □□ng đ□n c□ s□ và chi□m s□ l□□ng l□n (479 th□ vi□n quân đ□i, 260 th□ vi□n công an). Đ□i t□□ng ph□c v□ c□a th□ vi□n l□c l□□ng vũ trang r□t đa d□ng và khác bi□t so v□i các th□ vi□n chuyên ngành, bao g□m cán b□, chi□n sĩ, c□ đ□i t□□ng b□ giam gi□ trong các tr□i giam và c□ s□ giáo d□□ng, đ□c bi□t là nhân dân vùng sâu, vùng xa, vùng khó khăn, biên gi□i, h□i đ□o, có vai trò tích c□c cho h□ th□ng th□ vi□n công c□ng trong đi□u ki□n ho□t đ□ng c□a th□ vi□n công c□ng ch□a đáp □ng đ□□c nhu c□u c□a nhân dân" (Báo cáo gi□i trình, ti□p thu, ch□nh lý d□ án Lu□t Th□ vi□n, ngày 22/10/2019). Đây là m□t quy□t đ□nh th□u tình, đ□t lý, làm sâu s□c h□n quan đi□m xây d□ng Lu□t Th□ vi□n: " Xây d□ng Lu□t Th□ vi□n góp ph□n hoàn thi□n h□ th□ng pháp lu□t theo ch□ tr□□ng c□a Đ□ng và Nhà n□□c, phù h□p và c□ th□ hóa quan đi□m, đ□□ng l□i c□a Đ□ng, chính sách, pháp lu□t c□a Nhà n□□c, quy đ□nh v□ dân ch□, quy□n con ng□□i, quy□n, nghĩa v□ c□ b□n c□a công dân trong lĩnh v□c văn hóa, kinh t□, xã h□i…quy đ□nh t□i Hi□n pháp năm 2013…"(trích T□ trình D□ án Lu□t Th□ vi□n c□a Chính ph□ năm 2018)

Ngày 20/9, UBVHGD đã h□p toàn th□, thông qua Báo cáo gi□i trình, ti□p thu, ch□nh lý d□ án Lu□t Th□ vi□n. D□ th□o Lu□t đã đ□□c UBTVQH cho ý ki□n v□ vi□c ti□p thu, ch□nh lý t□i phiên h□p th□ 36 (tháng 8/2019) và g□i xin ý ki□n các Đoàn đ□i bi□u QH. T□p th□ UBVHGD th□ng nh□t ti□p thu ý ki□n UBTVQH và các Đoàn đ□i bi□u QH v□ Nh□ng v□n đ□ chung và nh□ng n□i dung c□ b□n c□a d□ th□o Lu□t. Nh□ng n□i dung ti□p thu đã đ□□c ch□nh lý trong d□ th□o Lu□t Th□ vi□n ngày 20/9/2019. Đây là d□ th□o Lu□t Th□ vi□n đã k□t tinh h□u h□t nh□ng tinh th□n ti□p thu ý ki□n góp ý c□a đ□i bi□u và ch□ đ□o c□a UBTVQH. Là nh□ng ng□□i trong cu□c, d□u r□t kh□t khe, nh□ng khi đ□c l□i b□n D□ th□o áp chót Lu□t Th□ vi□n này, cũng ph□i b□ng lòng và b□t ng□ tr□□c s□ ti□n tri□n nhanh, v□□t b□c v□ ch□t l□□ng c□a d□ th□o Lu□t. Chi□u ngày 5/11/2019, m□i ng□□i t□□ng đ□i yên tâm nghe các Đ□i bi□u QH k□ h□p th□ 8 th□o lu□n t□i h□i tr□□ng l□n cu□i cùng. 14 ý ki□n c□a Đ□i bi□u đã phát bi□u t□i h□i tr□□ng t□p trung vào 10 n□i dung l□n c□a d□ th□o Lu□t (b□n T□ng h□p ý ki□n c□a các v□ đ□i bi□u QH th□o lu□n t□i H□i tr□□ng v□ d□ án Lu□t Th□ vi□n chi□u 5/11/2019)

- Tháng 10/2019: Sau bu□i th□o lu□n t□i H□i tr□□ng, nhóm làm Lu□t (T□ th□m tra, chuyên gia, UB Pháp lu□t, BST) ng□i l□i đ□ ti□p thu ý ki□n ĐBQH, hoàn thi□n d□ th□o Lu□t l□n n□a. Ngày 22/10/2019, UBVHGD so□n th□o Báo cáo gi□i trình, ti□p thu, ch□nh lý d□ án Lu□t Th□ vi□n (l□n 2), g□i xin ý ki□n UBTVQH b□ng văn b□n. Trong đó, UBVHGD đã gi□i trình thêm v□ vi□c thi□t k□ l□i Ch□□ng II g□m 2 m□c: M□c 1 quy đ□nh v□ M□ng l□□i th□ vi□n, trong đó ch□nh lý n□i dung v□ phân lo□i th□ vi□n thành Đi□u v□ Các lo□i th□ vi□n; b□ Ch□□ng v□ X□p h□ng và đánh giá ho□t đ□ng th□ vi□n, đ□a Đi□u v□ Đánh giá ho□t đ□ng th□ vi□n vào Ch□□ng III, ghép 3 đi□u c□a Ch□□ng V v□ Qu□n lý nhà n□□c thành 1 đi□u; đ□a Đi□u v□ T□ ch□c xã h□i ngh□ nghi□p v□ th□ vi□n thành 1 kho□n c□a Đi□u v□ Trách nhi□m c□a c□ quan, t□ ch□c, cá nhân có liên quan đ□i v□i th□ vi□n; s□p x□p l□i m□t s□ Đi□u cho h□p lý h□n. B□n gi□i trình kèm theo d□ th□o Lu□t Th□ vi□n đã đ□□c g□i t□i ĐBQH tr□□c khi trình QH b□m nút thông qua.

- Tháng 11/2019: Đ□n lúc này, m□i vi□c đ□u suôn s□, UBTVQH nh□t trí v□i b□n Báo cáo ti□p thu, gi□i trình và ch□nh lý l□n cu□i cùng d□ th□o Lu□t Th□ vi□n. Ch□ có 1 đi□u ch□nh nh□ theo ý ki□n c□a UB Pháp lu□t, là tách Đi□u I, Ch□□ng I thành 2 Đi□u: Ph□m vi đi□u ch□nh và Đ□i t□□ng đi□u ch□nh. V□ c□ b□n, d□ án Lu□t Th□ vi□n v□i 6 Ch□□ng, 52 Đi□u đã hoàn ch□nh. T□t c□ nín th□, h□i h□p ch□ "gi□ G" ngày 21/11/2019 QH □n nút b□ phi□u.

Đúng 14h15', ngày 21/11/2019, t□i k□ h□p th□ 8 Qu□c h□i khóa XIV, v□i 442/446 đ□i bi□u Qu□c h□i có m□t đã □n nút bi□u quy□t thông qua Lu□t Th□ vi□n v□i t□ l□ phi□u nh□t trí r□t cao, 91,51%. C□ BST (B□ VHTTDL) và anh ch□ em UBVHGD, T□ Th□m tra và Chuyên gia (Qu□c h□i) v□ òa, sung s□□ng. N□u nh□ không ng□i trong H□i tr□□ng QH, ch□c chúng tôi s□ hét to: "chúng ta đã có Lu□t Th□ vi□n r□i!". M□y ch□ em rân r□n n□□c m□t, sung s□□ng và h□nh phúc quá!

Theo quy đ□nh, tr□□c khi Ch□ t□ch QH ký ch□ng th□c ban hành văn b□n Lu□t chính th□c, UB Pháp lu□t đ□□c UBTVQH giao nhi□m v□ rà soát, ch□nh s□a k□ thu□t, câu t□, văn phong l□p pháp. Ngày 5/12/2019, Ch□ t□ch QH Nguy□n Th□ Kim Ngân đã ký chính th□c, phê duy□t Lu□t Th□ vi□n và chuy□n lên Ch□ t□ch N□□c ký L□nh ban hành Lu□t Th□ vi□n.

K□t lu□n: Hai m□□i năm, m□t ch□ng đ□□ng không dài, □□c m□ có m□t Lu□t Th□ vi□n tiên ti□n, hi□n đ□i phù h□p v□i th□c ti□n hi□n nay và t□□ng lai c□a đ□t n□□c đã tr□ thành hi□n th□c. Nh□ng gì Pháp l□nh Th□ vi□n ch□a đ□t đ□□c thì nay, Lu□t Th□ vi□n đã b□ khuy□t r□t tròn đ□y. Tinh th□n xuyên su□t c□a Lu□t Th□ vi□n là v□n đ□ Văn hóa đ□c, vi□c ph□c v□ th□ vi□n □ mi□n núi, biên gi□i, h□i đ□o, t□i s□ phát tri□n th□ vi□n □ m□i c□p h□c, t□ m□u giáo, m□m non t□i đ□i h□c; là t□ t□□ng l□y ng□□i s□ d□ng th□ vi□n làm trung tâm, tăng c□□ng liên thông th□ vi□n, chuy□n đ□i s□ trong ho□t đ□ng th□ vi□n, áp d□ng khoa h□c và công ngh□ hi□n đ□i vào ho□t đ□ng th□ vi□n, đ□n gi□n hóa th□ t□c thành l□p th□ vi□n, m□ r□ng quy□n tham gia ho□t đ□ng th□ vi□n t□i m□i ng□□i dân; là s□ th□ng nh□t v□ chuyên môn nghi□p v□ trong th□ vi□n c□ n□□c, tăng c□□ng vai trò c□a Th□ vi□n Qu□c gia, các th□ vi□n t□nh, thành ph□ tr□c thu□c Trung □□ng và th□ vi□n có vai trò quan tr□ng, nâng cao ch□t l□□ng ho□t đ□ng c□a t□ ch□c xã h□i ngh□ nghi□p... Lu□t Th□ vi□n đã tr□ thành "T□ gi□y khai sinh", là "T□m H□ chi□u" đ□ th□ vi□n Vi□t Nam h□i nh□p v□i bè b□n năm châu. Chúng ra có quy□n t□ hào v□ ch□t l□□ng c□a Lu□t Th□ vi□n Vi□t Nam so v□i hàng trăm Lu□t Th□ vi□n c□a các n□□c trên th□ gi□i!

Ý đ□nh ghi l□i cu□c "Cu□c hành trình 20 năm, t□ Pháp l□nh Th□ vi□n đ□n Lu□t Th□ vi□n" b□t ng□ n□y ra trong tôi gi□a lúc đang xem ch□□ng trình "Ký □c Hòa bình" nhân Ngày 30 Tháng T□ l□ch s□, k□ ni□m 45 năm mi□n Nam hoàn toàn gi□i phóng, non sông thu v□ m□t m□i. Th□i gian trôi nhanh quá. M□i ngày nào mà nay đã 45 năm r□i! Cũng m□i đó mà nay đã s□p tròn 6 tháng k□ t□ ngày 21/11/2019, ngày QH □n nút bi□u quy□t thông qua Lu□t Th□ vi□n. Ch□ng m□y n□a, chuy□n ra đ□i Lu□t Th□ vi□n s□ ch□ là m□t K□ ni□m trong dĩ vãng, chuy□n hoài ni□m v□ m□t th□i đã qua…Bài ca "Hát v□ cây lúa hôm nay" (Hoàng Vân) vang v□ng ngày toàn th□ng c□ ngân mãi trong tôi:.."Đ□□c mùa thóc lúa ch□ ph□ ngô khoai. Ăn qu□ ng□t ngon nh□ ng□□i vun tr□ng". V□i ghi l□i đôi dòng đ□ nh□, đ□ tri ân nh□ng ng□□i đã d□c lòng, d□c s□c cho s□ phát tri□n c□a s□ nghi□p th□ vi□n.

Xin c□m □n UBTVQH. Xin c□m □n Ch□ t□ch Nguy□n Th□ Kim Ngân v□i t□m nhìn chi□n l□□c và trái tim nhân h□u đã t□o đi□u ki□n cho Lu□t Th□ vi□n ra đ□i!

Xin c□m □n UBVHGD đ□c bi□t là Ch□ nhi□m UB Phan Thanh Bình, Phó Ch□ nhi□m UB Hoàng Th□ Hoa đã r□t tâm huy□t, kiên đ□nh, thông minh, kiên trì thuy□t ph□c, nh□ng r□t quy□t đoán khi c□n thi□t, luôn có nh□ng gi□i pháp sáng t□o đ□ tháo g□ khó khăn, xoay chuy□n tình hình!

Xin c□m □n T□ Th□m tra, Chuyên gia, T□ Th□ ký, Th□ vi□n QH, UB Pháp lu□t và BST đã không ph□ s□ tín nhi□m c□a UBVHGD, hoàn thành xu□t s□c vai trò c□a mình cho vi□c xây d□ng Lu□t Th□ vi□n. Đ□c bi□t, c□m □n bà Lê Bích Di□p, bà Nguy□n Th□ Sáu (UBVHGD) và ông T□ Bá H□ng (Chuyên gia) đã giúp đ□ tôi r□t nhi□u đ□ hoàn thành bài vi□t này!

Hy v□ng, Lu□t Th□ vi□n s□ là b□ phóng đ□ s□ nghi□p th□ vi□n Vi□t Nam c□t cánh! "Đ□□ng l□n đã m□ đi t□i t□□ng lai. Ngày mai đang b□t đ□u t□ ngày hôm nay"!..

_____

Ph□m Th□ Khang

TÀI LI□U THAM KH□O

1. (Báo cáo K□t qu□ kh□o sát vi□c th□c hi□n chính sách, pháp lu□t v□ th□ vi□n, ngày 5/3/2018 c□a UBVHGD)..

2.T□ trình c□a B□ VHTTDL v□ D□ án Lu□t Th□ vi□n năm 2018.

3. Báo cáo th□m tra chính th□c D□ án Lu□t Th□ vi□n c□a UBVHGDTTN&NĐ tháng 5/2019.

4. B□n T□ng h□p th□o lu□n t□i H□i tr□□ng c□a UBTVQH sáng ngày 13/3/2019.

5. B□n T□ng h□p th□o lu□n t□i H□i tr□□ng c□a UBTVQH chi□u ngày 12/4/2019.

6. Báo cáo T□p h□p ý ki□n các v□ đ□i bi□u QH th□o lu□n □ T□ v□ D□ án Lu□t Th□ vi□n, ngày 23/5/2019 - B□n c□a T□ng Th□ ký QH.

7. B□n T□ng h□p th□o lu□n t□i H□i tr□□ng c□a QH chi□u ngày 11/6/2019.

8. Báo cáo gi□i trình, ti□p thu, ch□nh lý c□a UB v□ d□ án Lu□t Th□ vi□n, ngày 22/10/2019.

9. T□ trình D□ án Lu□t Th□ vi□n c□a Chính ph□ năm 2018.

10. Ngh□ quy□t Thành l□p T□ công tác c□a UBVHGDTNTN&NĐQH th□m tra D□ án Lu□t Th□ vi□n.

11. B□ Tài li□u tham kh□o g□m 12 đ□o Lu□t Th□ vi□n các n□□c. Th□ vi□n Qu□c h□i s□u t□m, d□ch thu□t 2019.